16 Δεκεμβρίου 2025

Αγία Θεοφανώ η Θαυματουργή σύζυγος του βασιλιά Λέοντα του σοφού

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Εορτάζει στις 16 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Εγγύς Βασιλίς Θεοφανὼ Κυρίου,
ταις αρεταίς έστηκεν εστιλβωμένη.

Βιογραφία
Η Αγία Θεοφανώ ήταν μια ευσεβέστατη και ενάρετη βασίλισσα, που εξυμνήθηκε πολύ από τους χρονογράφους της εποχής εκείνης, για την ευαγγελική της ζωή, τις ελεημοσύνες της και την άκρα ευσέβειά της.

Ήταν κόρη του Κωνσταντίνου του Μαρτινακίου, του Ιλλουστρίου και της Άννας. Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη και ανατράφηκε με επιμέλεια.

Σε κατάλληλη ηλικία, ο βασιλιάς Βασίλειος ο Μακεδόνας την έδωσε για σύζυγο στον γιό του Λέοντα τον Σοφό (886 – 912 μ.Χ.), με τον οποίο για 12 χρόνια ζούσε με αφοσίωση συζυγική και αναγνωρίστηκε αμέσως από τους συγχρόνους της σαν αγία και θαυματουργή για τα πολλά έργα αγάπης που έκανε.

Παρ’ όλο τα μεγαλεία και τον πλούτο που την πλαισίωνε, διατήρησε τη ταπεινοφροσύνη και την μετριοφροσύνη που την χαρακτήριζε πριν. Προτιμούσε να είναι απλά ντυμένη και να βρίσκεται δίπλα στους ανθρώπους που την χρειαζόντουσαν. Γι’ αυτό ντυνόταν απλά για να μην αναγνωρίζεται και με την συνοδεία δύο έμπιστων υπηρετριών της, γύρναγε στα σπίτια των φτωχών και κατατρεγμένων και πρόσφερε την βοήθειά της. Ήταν τόση η πίστη της, που αξιώθηκε να θαυματουργήσει. Όταν εγκατέλειπε η ιατρική επιστήμη κάποιον ασθενή διότι δεν μπορούσε να τον θεραπεύσει, του επανέφερε την υγεία του η Αγία με την δύναμη της ψυχής της. Παρ’ όλο τις πίκρες που δέχθηκε στη ζωή της η Αγία Θεοφανώ υμνούσε τον Κύριο με μία άσβεστη φλόγα.

Όταν πέθανε, ο σύζυγός της, έκτισε ωραιότατο ναό, κοντά στον ναό των Αγίων Αποστόλων, όπου εναποτέθηκε το τίμιο λείψανό της. Αυτό μετακόμισε ο Πατριάρχης Γεννάδιος ο Σχολάριος, στο ναό των Αγίων Αποστόλων και από ‘κεί αργότερα μεταφέρθηκε στο Πατριαρχείο, όπου μέχρι σήμερα σώζεται.

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)
Ἦχος δ’. Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ Σταυρῷ.
Προελομένη τὰ οὐράνια πόθω, Θεοφανῶ τὴν βιοτὴν διεξῆλθες, ἀγγελικῶς ἐν γῇ περιπολεύουσα• ὅθεν κατηξίωσαι, οὐρανίων χαρίτων, σὺν Ἀγγέλων τόξεσι, καὶ Ἁγίων χορείαις, παριστάμενη τῷ Παμβασιλεῖ ὃν ἐκδυσώπει, εὑρεῖν ἡμᾶς ἔλεος.

Κοντάκιον

Ήχος δ’. Επεφάνη σήμερον.
Εορτήν σου σήμερον, την λαμπροτάτην, εκτελούντες κράζομεν, Θεοφανώ, πανευσεβώς, τους σε υμνούντας διάσωσον, από παντοίων κινδύνων τους δούλους σου.

Ὁ Οἶκος
Ο των απάντων Πλαστουργός, και βασιλεύς των όλων, το της ψυχής ειλικρινές, της σης ω πανοσία, προγνούς πανσόφως, των φθαρτών, υψώσε σε, λαμπρύνας σε των αρετών ακτίσιν, ώσπερ δέον νυν εν ουρανοίς αυτώ συμβασιλεύουσαν, υμνούμεν σε κράζοντες μετά πόθου, διάσωσον από παντοίων κινδύνων τους δούλους σου.

Ιερά Λείψανα: Το Ιερό Λείψανο της Αγίας βρίσκεται αδιάφθορο στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου, Φαναρίου Κωνσταντινουπόλεως.
Μέρος της Κάρας της Αγίας βρίσκεται στη Μονή Διονυσίου Αγίου Όρους.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Αγία Θεοφανώ

Αγία Θεοφανώ

Αγία Θεοφανώ

Πηγή: saint.gr